

in tantum, ut tuae vere fateor fidei: si talis meus potuisset apud huius auctoritatem profectus fieri ecclesiis Christi, qualis mea optat devotio, prae^a omnibus saeculi deliciis^b et honoribus eius praesentiae adstare proponerem; si flammam animi sui mitigare mihi indultum esset; et litteris sub eius sancti nominis auctoritate per diversas mundi regiones populos parrochias civitates et provincias hortari^c; et catholicae fidei rationes plurioribus exponere personis; et relegiosam admonitionem iuxta consuetudinem sanctorum patrum cartulis indicere currentibus.

Sed, ut video, meis hoc inpedientibus peccatis, fieri necdum poterit propter fragilitatem corpusculi, multis molestiarum sarcinulis^d subgravati. Insuper nec ille¹ aliquid mihi exinde mandavit, in cuius potestate iuxta seculi dignitatem hoc maxime fieri debuit. Per alios vero mihi firmiter hoc mandavit, ut fieri voluisset; per se autem nihil inde dixit.

Intellego quoque multos esse aemulatores eiusdem praedicti domni apostolici; deponere eum quaerentes subdola suggestionem; crimina adulterii vel periurii illi imponere quaerentes; et tunc, sacramento gravissimi iurisiurandi^e ab his se purgaret criminibus, ordinantes²; sic consilio secreto suadentes, ut deponeret sine iuramento pontificatum et quietam in quolibet monasterio ageret vitam. Quod omnino fieri non debet, nec ille ipse consentire³ se quolibet sacramento constringere aut sedem suam amittere. Responderem pro eo, si ex latere eius stetissem: 'Qui sine peccato est Ioh. 8, 7. vestrum, primus in illum lapidem mittat'.

Memini me legisse quondam, si rite recordor, in canonibus beati Silvestri non minus septuaginta duobus testibus pontificem accusandum esse et iudicio praesentari⁴; et ut illorum talis vita esset, ut potuissent^f contra talem auctoritatem stare. Insuper et in aliis legebam canonibus apostolicam sedem iudicariam esse, non iudicandam⁵. Haec omnia et multo plura his cogitavi per epistolas meas demandare illi propter eius catholicam caritatem. Quis potest immunis esse in ecclesia Christi pastor, si ille a malefactoribus deicitur, qui caput est ecclesiarum Christi? Suo Domino stabit, aut cadet^g; stabit vero, potens est enim Dominus statuere illum. Rom. 14, 4.

Tu vero — fili carissime, fili votorum meorum, fili^h ecclesiae Christi, in ovili inter oves sanctas illius enutritus, ad quem omnium pastorum pastor tertio dixit: Ioh. 21, 15—17. 'Pasce oves meas' — labora pro capitis tui salute⁶, pro summi pastoris incolomitate, pro sanctae sedis auctoritate, pro catholicae fidei integritate; ne lupinis morsibus pastorum pastor pateat.

Ego vero optimeⁱ vestrae pietatis devotionem lacrimis prosequor, orationibus adsequor, litterarum suffragiis consequor. Cautus esto cui commendes consilia tua; providus in responsis, verax in iudiciis, sollicitus discernere, quid cui conveniat.

Et noli oblivisci^k patrem senio, filium meritis, fratrem caritate⁷. Veniat, veniat enim dies, dum ei placuerit, qui omnes disposuit dies, quando liceat optatos amplexus patri et filio coniungere et mutuis se ipsos exhortare^l conlationibus.

^a) pro S 1, D. ^b) deliciis S 1. ^c) hortari D. ^d) sarcinolis D. ^e) iurisiurandi S 1, D.
^f) potuisset D. ^g) cadit D. ^h) filii S 1. ⁱ) optime D. ^k) obliviscere S 1, D. ^l) exortare D.

1) Carolus rex. 2) Itaque adversarii Leonis III papae iam Paderbornae ei detulerunt iusiurandum, quod scimus ab eodem Romae demum d. 23. Dec. 800. datum esse; v. Jaffé Biblioth. T IV, 378. J. 3) at consensit papa; v. n. 2. 4) Concil. II Roman. sub Silvestro c. 3 (Mansi Coll. concill. II, 623).
45 5) Concil. Sinuessan. a. 303. (Mansi Coll. concill. I, 1257). 6) Ex quo efficitur Arnonem Paderbornae fuisse. 7) Cf. infra ep. 193 ad Arnonem: ad filium caritatis meae, qui est pater meritis, frater caritate, filius aetate.